

Vejla po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6.50
za en mesec 2.20
za Namdije celoletno . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemov mesečno K 1.70

SLOVENE

Inserati:

Enostopna petivrata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat „ 13 „
za trikrat „ 10 „
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petivrata (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 74.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Državni zbor.

Dunaj, 4. dec.

Vojaške predloge.

Zbornica danes nima seje. Politična situacija pa je postala danes jako resna, ker se razprava v justičnem in brambnem odseku ne vrši tako točno, kakor zahteva vlada. V justičnem odseku razpravljajo o zakonu, ki določa služnosti in dajatve za armado v slučaju splošne ali delne mobilizacije. Tudi takozvana delovna večina se odločno upira raznim določbam v načrtu zakona. Obenem zahteva, naj bi ta zakon veljal samo za eno leto. Ker pa je ogrska zbornica že sprejela ta zakon, pritiska avstrijska vlada z vso silo, da zbornica še ta teden reši vse tri vojaške predloge. Večina je sicer omahnila, toda češki radikali so popoldne pričeli z obstrukcijo. Po zbornici krožijo govornice, da vlada jutri odgodi parlamentarne razprave, ako se nocoj do 7. ure ne poleže vihar. To je mogoče že z ozirom na vnanje zadeve.

Brambni odsek.

Tudi danes so razni govorniki naštevili pomanjkljivosti v načrtu zakona, ki določa podporo revnim družinam mobiliziranih rediteljev. Že večkrat pa je izjavil ministrski predsednik grof Stürgkh, da vlada ne dopusti nobene izpremembe in da mora zbornica že ta teden rešiti vse tri vojaške predloge. Ako je izjava nekak »ultimatum«, potem je vsa razprava odveč in vsi predlogi brezuspešni.

Med drugimi je govoril dr. Laginja, ki je sicer mirno, pa odločno zavrnil dr. Grossa, ki se je v zbornici brez povoda surovo zaletel v dr. Laginjo. Dr. Grossu so jugoslovanske razmere španske vasi, o katerih naj bi molčal. Dr. Gross pozna avstrijske razmere na jugu iz židovskih časnikov, katerih namen je, da zastrupljajo javno mnenje in hujskajo narode. Dalje je dr. Laginja za podrobno razpravo naznanil nekatere predloge. Obenem je prosil ministra za dež. brambo, naj pove odkrito in jasno, ali in katere izpremembe pripusti vlada. Ako vlada ne dovoli nobene izpremembe, potem je prazno vse govorjenje; škoda za čas.

Minister, general Georgi je nato izjavil, da hoče v podrobni razpravi pri vsakem paragrafu označiti svoje stališče. On sam bi rad dovolil razne

izpremembe, toda odločevati imajo še drugi faktorji, v prvi vrsti finančno ministrstvo. Brambni odsek utegne jutri dovršiti svoje delo.

Finančni odsek.

Poslanec dr. Steinwender je danes finančnemu odseku predložil svoj mali finančni načrt. Po tem načrtu naj bi se žganjarina zvišala na 1 K 60 vin., in sicer s. svečanom 1913. Del višjih dohodkov naj bi dobile dežele v pokritje svojih potrebščin.

Dalje naj bi se že z novim letom zvišala osebna dohodnina od dohodkov nad 10.000 kron. Dr. Steinwender priporoča tudi davek od tantiem, ki presega 5000 kron, in sicer 10 odstotkov. S temi višjimi dohodki naj bi se pokrili tudi izdatki, ki so v zvezi s službeno pragmatiko. Večina je sklenila, da odsek prične razpravo o vladnih predlogih v zvezi z nasveti dr. Steinwenderja.

Rusinska univerza.

Vlada je izdelala nov načrt za rusinsko univerzo. V načrtu ni imenovan sedež univerze. S tem Rusini sicer niso zadovoljni, vendar pa izjavljajo, da more načrt biti podlaga za nadaljna pogajanja s Poljaki.

Iz obrtnega odseka.

Paragraf 114. obrtne novele z dne 5. svečana 1907 obširno našteva, kaj je namen obrtnih združenj. V njihov delokrog spada sploh pospeševanje obrtnih koristi. In za obrtnike je gotovo tudi koristno, ako morejo v čim večji meri zalagati armado s svojimi izdelki. Kako pa naj se vrši to zalaganje, tega seveda obrtni zakon ne določa. Zato se obrtniki splošno pritožujejo, da vojaška uprava še vedno rajše kupuje vojaške potrebščine od tovarnarjev in raznih prebencev. Tako blago pa je navadno slabše in večinoma dražje. Na primer: V neki kronovini so se oglašili krojači, da bi izdelovali za državo plašče. Dobavo pa je dobil prekupec, ki je naročil plašče pri istih krojačih, glavni dobiček pa brez truda sam spravil v žep. In taki slučajji se pogosto dogajajo pri državni upravi. V Solnogradu n. pr. je država razpisala dela za nov kolodvor. Zglasili so se združeni obrtniki, da prevzemo vsa dela. Toda dela je dobil večji podjetnik in jih oddal malim obrtnikom vendar z dobičkom.

Iz teh razlogov so nekateri poslanci predlagali, naj vlada predloži načrt zakona, ki bi natančno določal oddajo

takih del; ali pa dostavek k § 114. obrtne novele. O tem vprašanju se posvetuje obrtni odsek v dolgih sejah, pa ne pride nikamor. Vlada je namreč dne 3. aprila 1909 izdala naredbo, kako naj se vrši dobava državnih potrebščin. Eni poslanci so mnenja, da je ta naredba pomanjkljiva, drugi zopet trdijo, da je naredba dobra, samo izvršuje se ne.

Poljski poslanec dr. Holban je predložil svoje poročilo, v katerem pravi: Vladna naredba je pomanjkljiva, ker 1. dobave za armado in državo niso dovolj javno in pravočasno razglašene, 2. ker obrtniki, oziroma strokovnjaki ne določajo cen, 3. ker ni določeno razmerje med obrtniki in industrijo in 4. ker ni določeno, ali velja pogodba samo za eno ali več let. Dr. Holban predlaga, naj se naredba izpopolni in § 114 tolmači na korist obrtnikov. Za ponudbe naj bi veljal trimesečni rok in ponudbe naj bi se reševale v 14 dneh. Cene naj bi določevali večaki in se ozirali na to, da so obrtniški izdelki nekoliko dražji, zato pa boljši nego tovarniški. Cene in dobave naj bi se določale za daljšo dobo, da si more obrtniki primerno urediti svoje delavnice in zagotoviti surovine. Vse to pa se more izvršiti brez novega dostavka k obrtni noveli.

Kranjski Dimež, kralj neodvisne Albanije.

(Od našega lastnega poročevalca.)

Naš kranjski Dimež je dolgo vrsto let počival v miru, dokler ga ni obudil in poklical na dan duh Danilove muze. Otrli si je zaspane oči in poslušen višjemu povelju začel krošnjari po slovenskih ljudskih odrih. Toda Kranjec nima sreče in tudi kranjskega Dimeža je zadela nezgoda, da ga je gospod Janez Glavosek Mesar zaradi neznane pregrehe zaprl v temen zabor in spravil pod streho Katoliške tiskarne, kjer bi spal spanje pravičnega, da ga ni priključila na dan bojna trobenta z Balkana.

To se je pa zgodilo takole:

Prvokom albanskih plemen je prišlo povelje od zgoraj, naj sestavijo albansko ministrstvo. V Albaniji je vladala takrat ravno mrtva sezona, preteklo je čas za krajo kostrunov po Stari Srbiji, minula je tudi doba vsakoletnih domačih prekućij v Carigradu, in albanski prvaki so ostali brez dela. Že za izpremembo so se radi odzvali višjemu naročilu.

Zbralo se je torej dvanaest mož po številu in izvolili so iz svoje srede ministre. Za vojnega ministra so si izbrali slavnega Iso Boljetinca, ki se je posebno odlikoval po tatvinah kostrunov po Stari Srbiji. Za ministra pravosodja in bogočastja so si izbrali gospoda Garakučija, ki je bil rojen doli v albanskih naselbinah v Kalabriji na Laškem; znal je brati in pisati po laško ter je v svoji mladosti celo zložil neko laško rodoljubno nenatisnjeno pesem. Njegov oče je bil Šmul Garkoch in je trgoval s starimi hlačami v Kolomeji v Galiciji. Za finančnega ministra so izbrali Ferid pašo, ki je bil za vladanja Abdul Hamida finančni minister v Carigradu in se je kot tak dobro razumel na dolgeve. Odločno so pa odklonili imenovanje ministra za pravosodje, ker so se postavili na stališče, da si naj po stari navadi vsak sam sebi sodi pravico. Ministrstvo za železnice, pošto in trgovino pa niso izbrali, ker sploh niso razumeli, kaj je to: pošta, železnica, trgovina, četudi so se zastopniki velikih moči zelo trudili, da bi jim te pojme razložili. Slednjič so hoteli izvoliti še ministra za ovčje tatvine, a so na prigovarjanje višjih moči odstopili od tega namena, ker so dobili obljube, da bodo brez takega ministra lahko še nadalje kradli po Stari Srbiji.

Slednjič so bili na tem, da si po naročilu višjih moči izberó še kralja, ki bo potoval po evropskih dvorih in jedel po francoskih jedilnih listikih. Drugih vladarskih opravkov ne bi imel, ker se bo Albanija še dalje vladala po starih narodnih običajih.

Albanci so prepustili izbiro svojega kralja višjim močem proti temu, da se kralj ne bo vtikal v albanske domače razmere in da jim višje moči jamčijo za toliko nožev in starih pušk, kolikor jih je treba za njihovo narodno roko delstvo. Višje moči so jim to zajamčile in, ker je statistično dognano, da je doslej v Albaniji na leto okrog 70% ljudi umiralo nasilne smrti, se jim je obljubilo, da jim tudi odslej ta pravica ostane.

Višje moči so poverile ta imenitni posel tajnemu svetniku Salamučiju markizu de Potepučiju.

Toda naloža ni bila lahka, dasi ravno ni manjkalo kandidatov. Markiz Salamuči de Potepučij se je najprej najedel ribje majoneze, razrahljal hlačni pas, zadremal urico in pol po obedu, potem pa začel reševati akte in sprejemati stranke. Najprej so se jeli z veliko samozvestjo oglašati časnikarji

LISTEK.

Roža svetlá.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Ta odgovor je očitno zadovoljil Rozamundo, ki je upri svoj pogled na blede Sidamano in ni vprašal ničesar več. Ko je razmišljal, je nastal koncem terase šunder in brata sta opazila, da si je skušal čokati vitez narediti pot skozi stražnike, ki so stali pri zavesah in mu z drogovji svojih sulic zapirali pot. Tedaj se je Godvin spomnil, da je, ravno predno se je Rozamunda razkrila, videl tega viteza, kako se je iznenada obrnil in odšel po terasi.

Sinan se ozre in da neko znamenje. Dva svetovalca skočila na noge ter odhitita proti zavesi, kjer sta nagovorila viteza, ki se je obrnil ter prišel z njima nazaj počasi, kakor človek, ki ne gre rad. Kapuca mu je bila medtem padla z glave in Godvin in Wulf sta ga debelo gledala, ko se je bližal; dobro sta poznala ta široka pleča, te okrogle črne oči, te debele ustnice, ta polna lica.

»Lozel! Lozel je!« je rekel Godvin.
»Ta je,« se oglasi Rozamunda; »Lo-

zel je, dvojni izdajalec, ki me je najprej izdal Saladinovim vojakom, zatem pa, ker nisem hotela slišati o njegovi ljubezni, temu Sinanu.«

Ko je Wulf to slišal in se jima je Lozel ravno približal, je skočil s kletvice naprej ter ga s svojo z oklepom varovano roko udaril po obrazu. V tem trenutku so se stražniki vrgli vmes in Sinan vpraša po Masudi:

»Zakaj se drzneš vpričo mene udariti tega Franka?«

»Radi tega, gospod,« odgovori Wulf, »ker je lopov, ki je kriv vse naše nesreče. Pozivljam ga, da se mi postavi nasproti za boj na smrt.«

»In jaz tudi,« dostavi Godvin.

»Pripravljen sem,« zakriči Lozel, ki ga je udarec silno raztogotil.

»Zakaj si pa potem skušal odnesti pete, pes, ko si zagledal naše obraze?« vpraša Wulf.

Masuda povzdigne roko in obrnjen proti Lozlu spregovori v imenu Sinanovem.

»Hvala ti na uslužnosti, ki si mi jo izkazal. Govoril sem s tvojim odposlancem, Frankom, ki ga poznam iz prejšnjih časov. Po tvojem naročilu in navodilu sem poslal enega svojih častnikov z vojak, da pomore Sa-

ladinove ljudi na ladji in ujamejo to gospico, ki je njegova nečakinja, kar se je vse zgodilo. Po pogodbi, sklenjeni s tvojim odposlancem, bi moral zdaj izročiti to gospico tebi —

Pri teh besedah sta Godvin in Wulf zaškrpala z zobmi ter ga strme gledala.

»A ta dva viteza trdita, da si jo njima ukradel in eden te je udaril in pozval na dvoboj, in ti si poziv sprejel. Prav rad odobrim ta dvoboj, saj si že dolgo želim videti dva frankovska viteza v boju po njihovem običaju. Jaz določim spored; ti dobiš najboljšega konja v mojem kraljestvu, ta vitez pa bo jezdil svojega. Pogoji boja pa so: Boj se vrši na mestu med notranjimi in zunanji vrati trdnjave, in ta boj, ki mora biti boj na življenje in smrt, se vrši v noči polne lune — to je, od danes čez tri dni. Ako boš ti zmogovalec, se potem dalje pogovoriva o zadevi gospice, ki si jo želiš pridobiti za ženo.«

»Gospod,« odgovori Lozel, »kdo more na tem strašnem kraju v mesečini nastaviti sulico? Ali tako držiš svojo besedo?«

»Jaz jo pa morem in hočem!« zavpije Wulf. »Pes bojeval bi se s teboj med peklenjskimi vrati.«

»Drži svojo besedo,« reče Sinan, »saj si dejal, da sprejmeš poziv tega viteza, ne da bi staval kake pogoje; in kadar boš z njegovim mrtvim truplom dokazal, da njegova stvar ni pravična, potem pa govoriiva midva. Spremite ga v vnanjo trdnjavo ter mu postrežite z vsem najboljšim, kar premoremo. Pripeljite mu mojega velikega vrana, da jezdi na njem po mostu sempatja ali kjerkoli mu drago med mesnim ozidjem, ponoči ali podnevi. Pazite pa, da se ne približa tej gospici, ki jo je izdal v moje roke, ali tema vitezema, svojima sovražnikoma, in da meni ne pride pred oči. Ni me volja govoriti s človekom, ki je bil udarjen v lice, dokler ni s krvjo opral udarca.«

Ko je Masuda prenehala s prevajanjem, je dal Sinan znamenje, predno je Lozel mogel odgovoriti in priskočile so straže ter odvedle Lozela s terase.

»Zdravstvuj, gospod tat,« je Wulf zavpil za njim, »dokler se ne srečava na ozkem mostu in tam poravnava svoj račun. Z Godvinom si se že boril, nemara boš imel z Wulfom več sreče!«

Lozel se je ozrl, ker pa ni našel pravih besed, je odšel svojo pot.

(Dalje.)

in vsak je imel svojega kandidata. »Slovenec« je ponudil Boltatuga Pepeta, »Narod« gospoda Bucka, gospodje od »Edinosti« so pa namignili samo skrivnostno, katerega bi radi.

Skozi kuhinjska vrata so začeli prihajati agentje vseh velikih državnih tvrdk drug za drugim, lahko in skrivnostno, in vsak je priporočal svojega kandidata. »On« je poslal celo čisto posebnega agenta z velikimi, navzgor zavihanimi in sveže namazanimi muštacami, ki so ji imel pod pazduho velik tiskan katalog vseh kandidatov njegove države s fotografijami in potrebnimi podatki.

Rahlo so začele trkati na vrata tudi različne bolj ali manj priletne politične dame, in vsaka je delala z vsemi preteklostjo, in vsaka je delala z vsemi preteklostjo, ki so ji bila na razpolago, za svojega protežiranca. Nekatere so jih imele pa celo po več, za slučaj, da prvega kralja Albanci ubijejo.

Pa tudi s pošto in brzojavom so neprenehoma prihajale vedno nove ponudbe, več ali manj podprte s tehtnimi razlogi.

Diplomatični položaj je postajal vedno bolj razvozljan in markiz Salamuči de Potepuči je izprevidel, da bo najbolje, da gre spat, predno se odloči.

Ko se je prespal, je našel na svoji mizi še večjo kopico ponudb, in diplomatični položaj je postal še bolj zamotan. Toda tajni svetnik markiz Salamuči de Potepuči je zato na svetu, da razvozljuje zamotane diplomatične položaje. Zato je poklical gospoda Morica Veilchendufta, ki je bil duh za vse pri »Malem dnevnem žurnalu« in brez katerega ni bilo mogoče v kabinetu tajnega svetnika markiza Salamučija de Potepučija rešiti nobenega zamotanega vprašanja.

»Was hajst das, zamotan položaj,« se je odrezal Moric Veilchenduft, ko mu je Salamuči de Potepuči pojasnil zadevo. »Inserirajte v našem listu, da se razpisuje mesto albanskega kralja.«

Salamučija de Potepučija je razsvetlila luč od zgoraj, in v nekaj dneh se je prikazal v vseh večjih listih inserat, ki se je glasil takole:

Razpisuje se

mesto kralja neodvisne Albanije.

Resni ponudniki naj vložijo ponudbo do konca t. m. na mednarodno konferenco vseh velikih moči, referent tajni svetnik markiz Salamuči de Potepuči. Kavcije ni treba; za njegovo osebno varnost ne prevzamejo velike moči nobenega jamstva, namesto civilne liste dobi 5% pokradenih koštrunov in priložnostne darove od dvorov velikih moči. Reziđenca v Albaniji ni obligatna in bi bila tudi odsvetovati; lahko reziduje pri Ronacherju. Dolgove dela lahko poljubne, ker ne prevzame nihče zanje odgovornosti.

Ponudbi je treba priložiti:

1. Potrdilo stavljenih kov z v smislu odredbe cesarja Janeza V.
2. Zdravstveno izpričevalo, če mogoče tudi izpričevalo, da je kompetent zavarovan zoper krogijo, bodalo in kolero.
3. Izpričevalo, da se kompetent razume na tatinski in razbojniški poslu.

Po sledovih vojne med Odrinom in Čataldžo.

Luigi Barzini, laški vojni poročevalec, piše o svoji poti po bojišču:

Nastopili smo potovanje dne 7. nov. na dveh vozih in štirimi konji z dvema bulgarskima voznikoma. Da bi prišli na jug, je bilo treba iti v velikem krogu okoli Odrina. Tri dni smo potovali; pred očmi nam je bilo vedno oblegovano mesto, pod gostim dežjem; sledili smo strašnim stezam, ki so jih napravili vojaški vozovi, ki se počasi pomikajo proti svojemu cilju čez travnike. Kolesa gazio v blatu in vsak trenotek smo mislili, da smo prišli do kraja, kjer nam ne bo mogoče iti čez. Blatni prelazi, strmi klanci, breгови s prepadi; mrhe volov in konj, ki so crknili vsled naporov, leže povsod, obdani od krokarjev in čred klatačih se psov.

Prenočevali smo po ubožnih vasicah, zidanih z blatom v sredi blata, ki so sedaj postajaliča ali zdravniške postaje, polne vojakov, vozov, volov, konj in skozi katere jahajo kavalerijske patrulje. Peščica prebivalcev se v tej zmešnjavi kar zgubi. Vsak dan smo šli mimo neskončno dolgih vrst vozov, preobloženih s kruhom in strelivom, ki so jih v počasnih korakih vlekli volji po oni veliki poti vojne, ki prestopa vse zapreke, ki ima v sebi tako silo, da vodi naravnost tja, kjer je bitka.

Šesti dan smo dospeli med Odrinom in Lozengradom v bližino neke siromašne

sel. Žeteti so izpričevala o prestanih sodnijskih kaznih in zaporih radi ropov, pobojev in tatvin.

Izpričeval o moralnem življenju ni treba. Ako se more kompetent izkazati, da se razume na rop deklet, ima prednost.

Te vrste inserat se je prikazal v vseh večjih listih in prekrižal račune in načrte vseh javnih in zakonitih diplomatov, vseh protektorjev in protežirancev in po vseh oštarijah in kavarnah, po vseh časnikih in zborovanjih je šel glas o izvanredni diplomatični spretnosti markiza Salamučija de Potepučija in o njegovi fini diplomatični potezi.

Tudi poslovodja Katoliške Bukvarne je bral ta inserat, in kot praktičnemu podjetniku mu je takoj prišla v glavo misel:

»Kaj pa naš Dimež?«

Še tistega večera je bila sestavljena in vložena ponudba v imenu kranjskega Dimeža, da kandidira za albanski prestol. In glejte, kmalu potem je gospod Moric Veilchenduft napisal v »Malem dnevnem žurnalu« uvodni članek, s katerim je veliki svet pripravljal na imenovanje Dimeža kranjskega za kralja neodvisne Albanije.

Nam Jugoslovanom je pa to dokaz, da so začele višje moči vedno bolj z nami računati in vpoštevati naš pomen za ohranitev svetovnega ravnotežja; imenovanje Dimeža kranjskega je dika in ponos za naš celokupni narod, obenem pa tudi poročstvo, da:

»Vremena Kranjcem bodo se zjasnila!«

Ali bo mir?

PREMIRJE. — GRKI SO SI IZGOVORILI ROK. — GRKI SE UDELEŽE KLJUB VSEMU MIROVNIH POGAJANJ.

Carigrad. Podpisani zapisnik o premirju določa: Turčija, Bolgarija, Srbija in Črnagora so sklenile premirje za nedoločeno dobo, da se omogoči mirovna pogajanja. Če se obe stranki o mirovnih pogojih ne sporazumeta, in bi se vojska nadaljevala, mora stranka, ki hoče vojsko nadaljevati, to 48 ur prej nasprotni stranki javiti. Nevtiralno ozemlje določata generalna štaba obeh strank in odpošljejo zato Črnogorci posebne poverjenike v Skader, Bolgari v Odrin in Srbi k zapadni armadi.

Sofija. Grška si je pridržala rok 24 ur, da izjavi, če se pridruži zapisniku o premirju. Grki se, četudi ne sklepajo premirja, udeležijo vendar mirovnih pogajanj.

Pariz. Grkom nasproti ne stoji na kopnem nobena armada, zato je brez vsake vojaške važnosti, če Grki niso zapisnika o premirju hoteli podpisati. Grki zapisnika zato niso podpisali, ker hočejo še nadalje blokirati turška pristanišča in preprečiti preskrbovanje turških kolon z orožjem in živili.

Sofija. Ob mirovnih pogajanjih bodo Bolgari brezpogojno zahtevali Dedeagač in Odrin. Danev je odpotoval v Bukarešto. Car Ferdinand se je iz Čataldže vrnil s Teodorovom v glavni stan.

Cetinje. Ruski poslanik Giers je uradno obvestil črnogorskega kralja,

vasi, katere ime ostane slavno Suljoglu. Vsa tla so bila pogažena od množice, ki je prišla od severa, vse je bilo razrito od moč in konj, razrezano od širokih koles baterij; tu so dolge črte nasipov, postaje artiljerije, in sledi zavzetih pozicij. Prišli smo na bojno polje velike bitke. Še nekoliko sto korakov in veter nam je prinesel vonj mrličev in bili smo v strašnem in fantastičnem kraljestvu smrti. Nepokopani mrličji so ležali okrog. Večinoma so bili Turki v novih uniformah. Zemlja je bila posuta z raznimi čepicami, raztrganimi, krvavimi fezi, ki so padli z glav ranjenim, z puškami, z zgubljenimi površniki, z zaboji nabojev. Preluknjan boben je ležal pri kupu mrličev. Ni tudi enega živega bitja v tem strašnem kraju, izvzemši krokarje, ki so se v četah dvigali nad mesarskim grobljem.

Masakri nedolžnih.

Poti turškega umikanja so poškrplojene z nedolžno krvjo in so zaznamovane z kadečimi se razvalinami.

Besnost premaganih se maščuje na kristjanskih prebivalcih. Ves stoletni srd je vzplamtel ob obupni uri poraza. Ta vojna, ki ima globoke in davne vzroke, ki segajo bolj daleč, nego vidi sedanja politika, ki imajo svoje korenike v zavesti, v veri, v tradicijah borečih se narodov, zaznamuje najvišjo strašno krizo dolge in turobne dobe v zgodovini. Znova je zapalila stare mržnje, stare zavisti, stare besnosti; ta vojna ni samo spopad armad, to je spopad ljudskih mas, ki so dozdevno spale.

da so vevlasti sklenile, po sklenjenem miru mirovne pogoje revidirati.

HUD BOJ PRED SKADROM. KRALJ V NEVARNOSTI.

Rjeka. General Martinović poroča, da so Turki 3. t. m. zvečer izpadli na dolgi črti Kiri-potok do Vrane, da bi prodrli črnogorski oblegovalni obroč. Vnel se je hud artiljerijski boj, katerega se je udeležil tudi oddelek strojnih pušk. Črnogorci so, ko je boj več ur trajal, vrgli Turke, ki so veliko ljudi izgubili, nazaj in zasedli Širokogoro, kjer so takoj baterijo postavili.

Cetinje. O boju v nedeljo se še naknadno poroča: Boj je bil zelo hud. Črnogorci so se mogli le zato v redu umakniti, ker je krila umikanje neka brigada. V bojni črti se je nahajal tudi kralj Nikolaj, ki se je zvečer vrnil čez Rjeko v Cetinje. Nahajal se je v veliki nevarnosti. Črnogorci so baje več ljudi izgubili, kakor so uradno poročali. Cenzura je pričela strožje uradovati. Kralj je delil med vojake denarja in svetinj. Ves dvor je zbran v Cetinju.

GRKI OBSTRELJUJEJO VALONO. — GRŠKA »JUNAŠTVA« V SOLUNU.

Valona. Dve grški vojni ladji sta že opetovano streljali na poslopje mednarodnega kabla v Valoni. Dne 4. t. m. so Grki obstreljevali mesto in napravili veliko škodo.

Solun. Po hišah se več ne pleni, pač pa še po skladiščih in po carinskih uradih. Na nasvet angleškega konzula je prefekt zopet nastavljal prejšnje turške nočne stražnike in ustanovil oddelek opžarne brambe. V carinskem uradu so iz zabojev ukradli vse blago. Škodo cenijo na tri milijone frankov. Trgovci praznih zabojev seveda nočejo prevzeti.

ZBLIŽANJE ANGLIJE Z NEMČIJO?

London. »Evenings News« poroča, da se pripravljajo velike stvari za izboljšanje nemško-angleških razmer. Ne bo šlo za delno delo, marveč za velikopotezno poravnavo, s katero se v prvi vrsti reši vprašanje Sredozemskega morja. Grey je v svojem govoru 11. julija namignil, da se Angleži in Nemci glede na južno Afriko in na bagdadsko železnico sporazumejo.

Berolin. O zblizanju Anglije in Nemčije poroča njen dopisnik »Wien. Allg. Zeitung«, da ne gre za splošno zblizanje, marveč dejansko le za to, da se rešijo posamezna določena vprašanja, predvsem vprašanje o bagdadski železnici in da se določi, koliko daleč da sega interesno ozemlje Anglije in Nemčije v osrednji Afriki ob meji belgijskega ozemlja ob reki Kongo. Če gre tudi za južno zahodno Afriko, še ni znano.

Pariz. Francoski listi so vsled zblizanja Anglije in Nemčije nekoliko vznemirjeni.

POSVET POSLANIKOV.

Dunaj. Avstro-ogrška vlada še ni zavzela stališča glede na predlog o sestanku poslanikov v Londonu. Dunajski kabinet hoče postopati skupno z zaveznicami, s katerimi se o zadevi posvetuje. Ker londonski sestanek poslancev ne bo sklepal, marveč le olajšal medsebojno poslovanje vevlasti, mu meritno ne pripisujejo velike

Pri Suljoglu smo videli, kako so masakrirale in pustošile turške čete povsod, kjer so se le mogle na begu ustaviti: v Zerdeli, v Tamarju, v Ajvalu, v Osmanli.

V teh polovico porušeni krajih je ostalo le malo jokajočih prebivalcev na neskončnih svežih grobovih otrok, žen, starcev. Mnogo deklic je izginito in njih usoda je slabša nego ona smrti.

Po zidovih smo videli kri masakriranih. Dejanja, katerim ni mogoče najti izraza, zverinska dejanja so se godila, na katera ni mogoče misliti, ne da bi se koža človeka ne ježila.

Mesto kruha.

Zvečer smo dospeli v Hafso južno-vzhodno od Odrina, malo turško zapuščeno mesto. Velikanska močnja, obdana od velikih bizantinskih razvalin, dviga žalostno svojo staro, sivo kupolo, polno grobne tišine. V Hafsi žive še samo pekarne, ki izdelujejo vojaške hlebe in nekam čudno je to delo v zapuščenem mestu, ki pripravlja cele kupe kruha. Kruh služi za oni del četi, ki oblegajo Odrin od južne strani. V Hafsi, ki jo imela velik strateški pomen, ker se nahaja na križpoti treh cest, ki vodijo v Lozengrad, Odrin in Baba-Eski, našli so Bulgari velikanske zaloge žita, ovsa, prosa, kaše, namenjene za prehrano vojske, in mlin na paro, ki sedaj dela za Bulgare. Vojaška skladišča, ki se nahajajo med zidovi bizantinskih razvalin, imajo v sebi nekaj praviljšega: misliti se mora na pravilčno bogastvo Perzijcev.

(Dalje.)

važnosti, zato dunajski kabinet nima povoda, da bi zavzel nasproti angleškemu predlogu nesimpatično stališče. O kraju, kjer naj bi se poslaniški sestali se še ni sklepalo, a najbrže se določi London. Določiti se mora konferenci tudi program, ki bo najbrže zelo omejen.

DIPLOMATSKI POLOŽAJ.

London. Dr. Dillon poroča, da bo Srbija v zadnjem trenutku izjavila, da zamenja Drač za Sv. Ivan di Medua. Srbiji gre bolj za to; da dobi pas ob albanski meji, kakor pa za res dobro pristanišče. Dr. Dillon trdi, da je Rusija v Belgradu odločnejše nastopila kakor katerakoli druga vevlast.

Belgrad. Razpoloženje je mirno. Dobro poučeni krogi trde, da se ni posrečilo Rumunije ločiti od Avstrije in da Rusija odločno vpliva na mir.

Peterburg. Govor nemškega državnega kanclerja je na ruske diplomate zelo ugodno vplival. Politični krogi so prepričani, da Nemčija vojske ne želi in da se vse stori, da jo prepreči. Prej-koslej ruska diplomacija presoja položaj optimistično in upa, da se Evropa izogne zapletljajev in da bodo balkanske države lahko svoje zmage popolnoma izkoristile.

Pariz. Neki ugledni politik je izjavil, da vplivata Rusija in Francija na to, da Srbija odneha.

Belgrad. Po došli poročilih dela Rusija na to, da se kriza mirno reši.

Dnevne novice.

+ »Slovenca« zdaj povsod pridno berejo. Menda niso tuji listi »Slovenca« in njegovih poročil ter člankov nikoli toliko navajali, kakor v sedanjem času, celo »Pester Lloyd«. S posebno vnamo pa se za »Slovenca« zanimajo naši najbližji sosedji, graški nemški nacionalci in »Reichspost«, glasilo krščanske socialne stranke, ki pa piše zdaj precej nekrščansko. Danes je »Grazer Tagblatt« doslovno prevedel ves naš belgrajski dopis o avtonomiji katoličanov v Srbiji. Seveda svobodomiselnih graške kristjane zelo ježi, če bi Srbija katoličanom dala verske svoboščine. Oni bi kajpada rajši, da bi jih ne, ker bi ostala potem na jugu med Slovani odprta tista rana, ki se imenuje verski razdor. »Reichspost« Slovence tudi opozarja na to, da so pravoslavni skrajno netolerantni in nas zato očetovsko pred njimi sviri. Čudno je, da se »Reichspost« tako zelo zgraža nad nestrpnostjo srbskih pravoslavcev, a se ji prav nič ne zdi neumestno, da hočejo vevlasti Albaniji, ki je po 40% kristjanska, vsiliti mohamedanskega vladarja. Tudi vé »Reichspost« veliko poročati o bulgarskih in grških grozovitostih, turške pa komaj kdaj omenja. Mi bi »Reichspost« opozorili na to, da se na nemškem severu pravkar gode velikobolj nekrščanske stvari, kakor na slovenskem jugu. Prusija razlašuje Poljake, kar je gotovo neprimerno bolj proti krščanskim načelom, nego če se razljučeni četaši maščujejo nad stoletnimi turškimi grozovitostmi. Nadalje bi »Reichspost« vprašali, ali je zagotavljanje nemškega kanclerja, da hoče Turčijo še nadalje ščititi, bolj krščansko, kakor prizadevanje balkanskih Slovanov, izlam popolnoma iz Evrope vreči? In kako je to, da »Reichspost« tako bore malo piše o pravkar izdanem sklepu nemške zvezne vlade, ki jezuita razglašajo kot manjvredne državljane, in kako se veliko menj bavi z nestrpnostjo nemških protestantov, kakor z nestrpnostjo slovanskih pravoslavcev? Krščanskih načel je malo v veliki evropski politiki, pravzaprav nič, in če kateri narod uganja nekrščansko politiko, ga gotovo med vsemi najbolj ravno nemški, dočim so šli balkanski Slovani v boj za najvišje krščanske ideale, pa hočejo zdaj veliki žeti, kar so mali zasejali. To je tudi zelo krščansko, kaj? Sultan Saladin je svojočas uničil v Palestini cvet nemškega viteštva, v naših dneh pa je prvi Nemec na grobu taistega Saladina prisegel, da bo vedno varoval turško državo. To so premišljevanja, ki bi se krščanski »Reichspost« velikobolj podala kakor njeno sedanje slovanofobsko pisanje. »Slovenca« pa našim somišljenikom priporočamo, da ga pridno bero, naročajo in podpirajo, ker svojo krščansko kulturno nalogo gotovo bolj izvršuje, nego vsa druga nemška roba, ki se nam pod imenom krščanstva ponuja.

+ To niso krščanski socialci — ampak nacionalni norci. Nekateri dunajski krščanski socialci so zamorili v sebi vsak čut pravičnosti. »Reichspost« napada sedaj češko eksportno društvo, ker je izjavilo, da je pripravljeno vse otroke padlih Črnogorcev na svoje stroške vzgojiti na Češkem, kjer bi otroke naučilo obtri. In stranka »Reichspost« se imenuje ne samo krščansko, ampak

tudi socialno, in vendar proklinja socialno dejanje in delo krščanskega usmiljenja. Sram jih bodi!

— **Načelstvo slovenske podružnice družbe sv. Rafaela** v varstvo izseljenec v Ljubljani uljudno vabi vse člane te družbe na občni zbor, ki se ima vršiti v četrtek, dne 19. decembra, ob 3. uri popoldne v »Rokodelskem domu«. Zeleni je, da vsak izseljeniški odsek pošlje enega zastopnika na občni zbor.

— **Sklep učnega tečaja za bolniške strežnice.** V nedeljo, 8. decembra, se zaključil drugi strežniški tečaj. Tem povodom bode ob pol devetih sv. maša v kapeli »Marijinega doma«. Po sveti maši bo v dvorani razdelitev izpričeval in strežniških kovčegov. Vsi delavni člani Vincencijeve družbe so k tej sklepni slovesnosti uljudno vabljeni.

— **Občni zbor Vincencijeve družbe** se vrši v nedeljo, 8. decembra, v Marijanišču. Zvečer ob tri četrt na šest litanije v kapeli, potem zborovanje v dvorani. Nagovor je prevzel č. g. P. Avgustin Čampa, župni upravitelj Viču.

— **Igranje s puško.** 15letni Adolf Pirc iz Ravnij pri Sv. Duhu najde v kleti puško, jo nabaše in reče enajstletni sestri: »Čakaj, ustrelil te bom«. Puška se izproži in ves strel gre deklici v levo ramo. Prepeljali so jo v krško bolnišnico.

— **Umrli** je v Mariboru g. Avgust Weixl, bivši glavni zastopnik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

— **Prepovedano sadje.** Iz Maribora poročajo: Prekopski Cizej, velik liberalec pred Bogom in ljudmi, je bil radi sadne tatvine obsojen na pet dni zapora, 100 K odškodnine in povračilo vseh pravnih stroškov.

— **Turške srečke.** Pri žrebanju 1. t. m. je glavni dobiček v znesku 400.000 frankov zadela številka 903.507, drugi dobiček v znesku 30.000 frankov številka 466.765. Po 10.000 frankov sta zadeli številki 1.299. 431 in 1.953.318.

— **Vevška stavka.** Revez, ki jih je vevška tvornica vrgla radi balkanske vojske na cesto, ne marajo na delo po raznih podjetjih v Ljubljani in sicer zato, ker vevški fabriški valpeti hujskajo gospodarje raznih obratov, da naj delavcev ne sprejemajo. Take predrznosti in cinizma bi pa res ne bili od teh ljudi pričakovali. Kako vse drugače je postopala litijaska predilnica. Ko je za 14 dni prekinila obrat, je delavstvu plačala polovico plače. V Vevčih hujskajo proti poštenemu slovenskemu delavstvu orožnike, na zimo so jih hoteli vreči iz stanovanj, pisarniški načelnik meri nanje z revolverjem in zdaj — so pričeli orožniki zasledovati še tiste uboge vevške delavce, ki so toliko požrtvovalni, da prosijo milodarov za svoje sotrpine. Tak slučaj se je zgodil delavcu Velkavruh te dni, ki je s po županstvu izdano legitimacijo prosil milodare po ljubljanski okolici. Nekaj žandar, ki se dolgočasi na vižmarski postaji, je pa Velkavruha ustavil in ošabno zahteval v čakalnici, da naj mu izroči nabiralno polo. V pričo ljudi je izvedel v čakalnici žepno preiskavo in mu ves denar zaplenil, dasi nima te pravice. Res. mož zasluži, da postane davčni eksekutor v Tripolisu, kjer je kaj takega mogoče. Takih škandalov ni bilo že dolgo ob nobeni stavki, kakršne uganjajo sedaj nekateri gospodje.

— **Društvo slovenskih profesorjev** bo imelo svojo letošnjo redno glavno skupščino dne 28. dec. ob 10. uri dopoldne. Eventuelni samostalni predlogi naj se v smislu § 11, al. 4, društvenih pravil, odboru javijo vsaj teden dni pred skupščino.

— **Nova Vilharjava opera.** Hrvaški listi poročajo, da piše Vilhar, ki je nedavno slavil svoj 60. rojstni dan, novo hrvaško opero pod naslovom »Lopudska sirotica«. Libreto je napisal dr. M. Ogrizović po odlomku Preradovičeve pesmi »Lopudska sirotica« in istoimenski noveli Kerubina Šegovića. Opera bo do prihodnje spomladi gotova in se bo pela že prihodnje jesen na zagrebškem deželnem gledališču.

— **Samoumor v Trebičah.** Včeraj dopoldne ob pol 12. uri je openska orožniška postaja telefonirala poveljništvu tržaških gasilcev, da je padel neki človek v neko brezdno pri Trebičah. Orožniški postajevođa Ferluga, se je dal potem navezati na vrh in spustiti v brezdno, ki je globoko nad 70 m. Na dnu brezdna je bil strahovito razbito moško truplo, ki ga je navezal na vrh. Gasilci so truplo potegnili iz brezdna, potem pa še pogumnega orožnika. Nesrečnik, ki je našel smrt v brezdnu je bil Matija Kralj, po domače »Bagon« (od drugod dospelo poročilo pa ga imenuje Mateja Križjaka, starega 55 let, posestnika na št. 184 v Trebičah), ki je šel v soboto iz Trebič v mesto po opravkih, pa se ni več vrnil. Domači so ga zastonj iskali.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Na Balkanu se bijejo junaški boji zveznega krščanskega vojaštva proti razpadajoči Turčiji. Človeška zgodovina ne pomni vojske, ki bi bila zahtevala toliko nadejnih mladih življenj in ki bi v tako kratkem času dosegla toliko velikih uspehov. V par dneh so strli Slovani moč ogromnega turškega naroda tako, da bo v kratkem izginila vsaka sled za Turčinom v Evropi.

Cel svet se čudi Slovanom in zasleduje z največjo napetostjo to vojsko, kaj šele mi Slovenci, na katere utegne uspeh te vojske odločilno vplivati.

Ker smo pa vezani samo na kratka poročila v časopisju, ki si večkrat nasprotujejo, je pač upravičena želja, da se izdajo dogodki sedanje vojske v posebni knjigi, ki jo bomo brali mi in naši potomci z zanimanjem še poznejša leta; saj jamči že prvi sešitek in jamčita imeni gg. autorjev, da bo to knjiga trajne vrednosti. Knjigo sta sestavila c. kr. profesorja Anton Sušnik in dr. Vinko Šarabon pod naslovom

=Vojska na=

Balkanu 1912.

Cena posameznemu sešitku K — 40.

Drugi sešitek te knjige je ravnokar izšel, nadaljevanje pa bo sledilo v tedenskih presledkih.

Naročniki naj se takoj zgledajo, da nam bo mogoče določiti visokost naloga za poznejše sešitke in vse potrebno pripraviti za točno razpošiljanje.

Istočasno priporočamo:

Pod svobodnim solncem Povest davnih dedov. F. S. Finžgar. Cena K 3.—, eleg. vez. K 4.—.

Ta roman je po enoglasni sodbi vseh literarnih krogov najlepše slovensko leposlovno delo in je ravno danes posebno aktualen, ker nudi najboljši vpogled v zgodovino Balkanskih narodov.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest z Balkana K — 60, vezano K — 80.

Škenderbeg je največji krščanski junak, kolikor se jih je kdaj rodilo na Balkanu in se njegovo ime ravno sedaj večkrat imenuje v časopisju. On je rešil domovino turškega jarma in ta povest o Škenderbegovi vstaji je silno zanimiva in poučna.

Vojska na Daljnem Vzhodu Dr. E. L. ... Cena K 4'00, vezano K 6'—.

Ob tej priliki opozarjamo tudi na to velezanimivo knjigo, ker je važno primerjati sedanjo vojsko na Balkanu s predzadnjo med Rusi in Japonci.

Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573, (Avgust Senar, K 1'00, vez. K 2'60.

To je posebno zanimiva povest, ki pretresljivo opisuje trpljenje naših pradedov in njih obupne boje za prostost. Knjiga je pisana vseskozi na zgodovinski podlagi.

— **Po poroki.** Po neki poroki je dne 2. t. m. na Jesenicah tovarniški delavec Alojzij Slamnik napadel delavca Franceta Jerovška in ga z nožem tako obdelal, da mu je prizadjal več nevarnih ran.

— **V prsa je z nožem sunil hlapec** J. Cvajner v Tržiču Janeza Dobrina.

— **Sleparji na račun balkanskega Rdečega križa.** V Osijeku so zaprli mersarskega pomočnika Emila Kubliša, ki je pod tujim imenom z več tovariši pobiral prispevke za balkanski Rdeči križ. Na ta način je čedna družba dalj časa dobro živela.

— **Zadnji Sorgo umrl.** V Dubrovniku je umrl Niko pl. Sorgo kot zadnji potomec te slavne rodbine, ki je dala dubrovniški republiki več knezov, književnikov, pesnikov in diplomatov. Sorgo so bili po rodu Albanci in se njihov dohod v Dubrovnik pripoveduje takole: V 15. stoletju je vladala nekoč strašna lakota. V Dubrovniku so bile izpraznjene vse državne žitnice. Ko je sila priklopela do vrha, je prispel neki Albanec z dvema ladjama sirka, ki se italijansko imenuje »sorgo«, in vse po nizki ceni prodal Dubrovničanom ter jih tako rešil pogina. Senat ga je zato sprejel med svoje plemstvo in mu dal za grb sirkov klas. Družina se je nato pod imenom pl. Sorgo (hrvaško Sorković) naselila v Dubrovniku na otoku Šipanu, kjer je umrl sedaj tudi zadnji potomec.

NADŠKOF PREDSEDNIK REPUBLIKE.

Zbor republike Haiti (Santo Domingo) je namesto odstopivšega predsednika Viktorja Eladio izvolil za predsednika republike nadškofa msgr. Nouela. Da bi se novemu predsedniku olajšala njegova naloga, da zopet uvede mir in red v deželi, so se poravnala vsa dosedanja nasprotstva in sovražnosti. Na svobodo so izpustili mnogo političnih kaznjencev. Msgr. Nouel je domačin in je bil rojen leta 1862.; od leta 1906. je nadškof v Santo Domingu.

VOLITEV NOVEGA PREDSEDNIKA NA FRANCOSKEM.

ki se bo vršila 17. januarja 1913, daje časopisju že sedaj obilo opraviti. Stali si bodo nasproti štirje kandidati: Antonin Dubois, Leon Bourgois, Aleksander Robot in Pavel Deschanel. Za predsedniško mesto pa se potegajo tudi: Delcassé, Pams in Dupuy, ki pa nimajo posebnega upanja na uspeh.

BARZILAI OHRANI MANDAT.

Iz Rima poročajo: Republikanski poslanec Barzilai je preklical svoj odstop kot poslanec.

Cerkveni vestnik.

— **Duhovniška vest.** Dogovor slusateljiv IV. letnika bogoslovja v Ljubljani iz l. 1891/92. ozir dveh sv. maš za umrle tovariše velja za tovariše i svetnoduhovskega i redovniškega stanu. V to mašno zvezo je stopil tudi g. msgr. dr. Aleš Ušeničnik. Toliko kot rezultat tozadevnih poizvedb gg. interesentom v vednost na njihovo željo. — Karol Cik, župnik v Zabnici.

Štajerske novice.

Š. Slov. kat. izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu priredi Miklavžev večer v soboto, dne 7. decembra 1912 v dvorani restavracije »Goldener Stern«, Sparbersbachgasse 65. Spored: 1. Artur Gerwais: »Zlatica«, mazurka. Tamburaški zbor. — 2. Marko Bajuk: »Na Gorenjskem je fletno«. Tamburaški zbor. — 3. P. H. Sattner: »Opomin k petju«. Mešani zbor. — 4. Ipavici: »Usehli cvet«. Mešani zbor. — 5. »Pozdrav Miklavžu« — 6. Nastop Miklavža s svojim spremstvom (nagovor, razdelitev daril). — 7. »Za letovišče«. Burka enodejanka; prosto po nemškem. — 9. »Zane z Lublane in Boltatu Pepe na turškem bojišču«. Šaljiv prizor. — Prosta zabava s šaljivo pošto, petjem in tamburanjem. — Začetek točno ob 8. zvečer. Predprodaja vstopnic v društvenih prostorih 40 vin., pri blagajni na večer prireditve 50 vin.

Š. Duhovniška vest. Č. g. kaplan Viktor Lunder je prestavljen od Sv. Martina na Pohorju na Gornjo Poljskavo.

Š. Pri podoknici ustreljen. Dne 19. oktobra letos so šli fantje Fran Roškar, Ivan Petek in Jožef Meško iz Gajovcev pod okno Roškarjevega dekleta Marije Fistravec v Oslušovcih. Komaj je Fistrovec odprla okno in je Roškar spregovoril z njo par besed, je počil strel in Roškar se je v glavo zadet zgrudil. Ostali fantje so zbežali, Fistrovec je pa hitela ven, a je Roškarja našla že mrtvega, ker mu je naboj šel v možgane.

Sum zločina je padel na Frana Čuša iz Vresnice, ki je dejanje tudi priznal. Pred mariborskimi porotniki se je dne 3. t. m. zagovarjal s tem, da je streljal na prigovarjanje Frana Bezjaka iz Oslušovcev, a le zato, da bi fante preganjal; Roškarja je vsled teme po nesreči zadell v glavo. Porotniki so potrdili uboj in je bil Čuš obsojen na pet let ječe.

Š Ubijalec lastnega otroka. 2. t. m. je stal pred mariborskimi porotnimi sodiščem 25letni krojaški pomočnik Štefan Schnidar iz Hoschnitze, ker je ubil svojega dva meseca starega otroka. Leta 1911. je delal v Poličanah in se seznanil z viničarjevo hčerjo Rozalijo Pisanec iz Cerja. Znanje ni ostalo brez posledic, nakar je Schnidar neznano kam odšel in se ni zmenil ne za mater, ne za otroka. Kasneje ga je Pisanec izsledila pri krojaškem mojstru Večerniku v Slov. Bistrici. Na njeno veliko prigovarjanje je Schnidar 22. avgusta letos prišel k Pisančevim v Cerje. Ko sta se mati in hči za trenotek odstranili iz hiše, je Schnidar stopil k svojemu dva meseca staremu otroku in ga s pestjo ubil. Schnidar se je že prej večkrat izrazil, da bo otroka ubil. Pri razpravi je namen umora tajil. Porotniki so ga spoznali krivega uboja, nakar je Schnidar dobil šest let ječe.

Š Pravico javnosti je podelilo naučno ministrstvo šulferajnski šoli na Pragerskem.

Š Imenovanje. Namestnika je imenovala za zastopnika naučne uprave v šolskem odboru obrtno - nadaljevalne šole v Celju nemško - nacionalnega gimnazijskega ravnatelja Profta.

Š Prijet goljuf. V Hrastniku so prijeli orožniki nekega dr. Rolfa Baerana, ki je izvršil mnogo sleparij in drugih zločinov.

Š Požar. V Zgornjem Pobrežju pri Mariboru je te dni nastal ogenj pri posestniku Emanuelu Mydlilu, kateri je uničil hleve in gospodarsko poslopje. Škoda je precejšnja. Ogenj so baje znetili otroci, ki so se igrali z vžigalicami.

Drobne vesti.

Zahvalna služba božja v Londonu povodom sijajnih zmag na Balkanu.

Londonški listi so prinesli nedavno tega to-le zanimivo vest: V torek, 25. listopada, bo ob 6. uri zvečer »Te Deum« v cerkvi sv. Petra povodom zmage zveznih balkanskih armad v Macedoniji in Traciji. Po dovršeni službi božji, ki jo bo opravil vladika Micinson, bo slovesen sprevod. Duhovniki, ki se žele udeležiti procesije, naj prijavijo svojo udeležbo v zakristiji cerkve sv. Petra. — Ves krščanski svet je vesel sijajnih zmag križa nad polumesečecem, le Mažari in Vsenemci ne. Slovanski orjak vstaja, pa jih je strah pred njim!

Drugo srbsko vseučilišče.

Se ustanovi takoj, ko bo sklenjen mir. Vseučilišče bo najbrž otvorjeno v Skoplju in bo imelo izprva samo pravno in modroslovno fakulteto, pozneje se priklopi še tehnika.

Za deco turških vjetnikov.

Neki turški častnik je pripeljal s seboj v Belgrad tudi svoja dva otroka — fantiča. Starejši, ki je že velik, se čisto dobro počuti v vjetništvu pri očetu, mlajši pa še nima deset let, zato mu je pač malo težje brez domače nege. Tega je sedaj z očetovim dovoljenjem odvedel v svojo družino neki višji srbski častnik, ki bo malemu preskrbel ugodnosti, ki jih tak deček pač še nujno potrebuje.

Kolajno za hrabrost

so ustanovili v Srbiji. Kolajna bo zlata in srebrna in jo bo podeljeval kralj.

Druga srbska glavna vojna postaja.

V Skoplju je ustanovljena druga srbska glavna vojna postaja (prva je v Belgradu).

Pouk v srbskih ljudskih šolah

se povsod ondi, kjer učitelji niso odšli v vojno, redno nadaljuje in se ne bo nič prekinil.

Odlikovani črnogorci.

Kralj Nikola je te dni odlikoval zastavi plemena Piperov in Vratanožičev z Obiličevim kolajno, ki je najvišje voj. odlikovanje v Črnigori; med najhrabrejše vojske je pa razdelil več zlatih in srebrnih kolajn. To je napravilo najboljši vtis, ker se je doslej mislilo, da sta navedena rodova v nemilosti pri kralju.

Brivec z Reke med borilci za srbsko svobodo.

Ko se je pričela srbsko-turška vojka, je z Reke izginil Gjorgje Barakadić, brivski mojster na Reki v Via

Kossuth v hiši srbske pravoslavne cerkvene občine. Šel je na kosovsko bojišče borit se za srbsko svobodo. Padel je v bitki pri Merdaru. Prej pa je pobil nad deset Arnavtov.

Deseti november — narodni praznik balkanskih držav.

Iz Aten je prišla misel, vsako leto 10. november praznovati kot narodni praznik balkanskih držav. Ta predlog je dobil navdušen odziv. Pred šestnajst sto leti je dne 10. novembra v znamenju križa premagal Konstantin Veliki cesarja Maksencija.

Telefonska in brzojavna poročila.

PREMIRIJE.

Sofija, 5. decembra. Po podpisu premirja so pooblaščenca drug drugega čestitali, da so se prijateljski odnošaji zopet vpostavili. Samo grški zastopnik Panas ni podpisal in si rezerviral 24 ur pomisleka, če dobi od svoje vlade morebiti nalog, da podpiše. Vendar se bo Grčija pogajanj glede definitivnega miru udeleževala, tudi če bi morala vojne operacije nadaljevati. Panas se je sicer udal glede Janine, zahteval pa odstop zasedenih otokov, čemur pa Turčija saj glede nekaterih, ki leže tik pred maloazijsko obalo, ugovarja. Turčija je tudi zahtevala odpravo blokade dardanelske ožine od strani Grčije. Panas in Danev sta zahtevala, da se blokada izvršuje dalje, toda Turki se niso hoteli udati. Danev je odnehal, Panas pa ne. Bulgarski poveljniki so dobili takoj povelje sovražnost ustaviti.

Carigrad, 5. decembra. Zastopnik avstrijskega c. kr. korespondenčnega urada je od avtentične strani izvedel, da se definitivna mirovna pogajanja začno približno v desetih dneh v Londonu. Kot prvi turški delegat bo fungiral trgovinski minister Rešid paša. Ostali pooblaščenca niso imenovani. Domneva se, da je glede podlage mirovnih pogajanj že sklenjen dogovor. Z Grčijo se nadaljuje pogajanja, da pristopi premirju. Upa se, da 6. t. m., to je jutri, grški pooblaščenca dospo v Čataldžo in premirje podpišejo.

KAJ JE Z BALKANSKO ZVEZO?

Pariz, 5. decembra. Dočim nekateri listi domnevajo, da je balkanska zveza zrahljana, so nekateri krogi mnenja, da je vloga Grčije med balkansko zvezo morebiti domenjena. Bulgarija, Srbija in Črna gora so sklenile premirje, da bi ne prišle z velevlastmi v nasprotje, Grčija pa je mogoče dobila nalog, da se premirju glede na nekatera še nerešena vprašanja ne pridruži, da s svojim brodomjem turška pristanišča blokira dalje in tako prepreči kak morebiten zavraten poizkus Turčije.

GRKI BOMBARDIRAJO GALLIPOLI?

Berolin, 5. decembra. »Berliner Zeitung« poroča iz Carigrada, da se tam govori, da je grška eskadra, ki je imela na krovu grške in bulgarske vojske, vojske izkrcala v zalivu Xeros in bombardirala Gallipoli.

SRBSKO POROČILO O PREMIRIJU.

Belgrad, 5. decembra. Vest o premirju je dospela semkaj včeraj. Vlado je obvestil telefonično srbski poslanik Spalajković iz Sofije. Bolgari so stavili Turčiji zadnji rok za podpis premirja ter ga niso hoteli podaljšati, akoprav Turčija še ni končala pogajanj z Grčijo, ki ni hotela dvigniti blokade Dardanel. Zato je Turčija hočeš nočeš morala premirje podpisati, ker je sicer Bolgarija resno pretela z navalom na Carigrad. Turčija se je zlasti na prigovarjanje tripetente udala. Vprašanje blokade Dardanel je ostalo in suspensio, kar je Bolgariji čisto prav, ker je to garancija, da Turčija svojih pozicij ne bo mogla ojačevati. Upati je, da se mir kmalu sklene, vendar komplikacije seveda niso izključene. Evropa bo imela do miru prestat še veliko vznemirjenja. Vladni krogi v Belgradu ne podajajo o situaciji in o glavnih pogojih miru nikakih izjav, kakor tudi ne pojasnjujejo vzrokov stališča Grčije.

B lgrad, 5. decembra. Pogoje premirja, kakor so se podpisali, je sestavil Danev in se smatrajo za Turčijo neugodni. Vprašanje Odrina je ostalo nerešeno, ker se Bolgari baje nadajajo, da se bo moral predati vsled pomanjkanja živil. Nasprotno pa je dovoljeno prehranjevanje bolgarske armade pri Čataldži via Črno morje, kar znači, da Turčija Črnega morja ne bo več blokirala. Blokada Dardanel pa se bo od strani Grčije nadaljevala. Ti pogoji kažejo, da je Turčija resignirana.

MEDNARODNI POLOŽAJ NEKOLIKO JASNEJŠI?

Rim, 5. decembra. »Giornale d'Italia« je iz najboljšega vira izvedel, da

bo londonska konferenca rešitev balkanskega vprašanja zelo pospešila. Glede avtonomije Albanije so se baje vse velesile v principu zedinile, neizvzemši Rusijo. Ostane le vprašanje gospodarskega pristanišča za Srbijo ob Adriji. Upa se, da se bo tudi glede tega našla mirna rešitev.

Pariz, 5. decembra. Iz Peterburga se poroča, da je car slejkoprej kljub slavočilski agitaciji odločno za mir.

Sofija, 5. decembra. Vladni »Mir« izjavi v komentarju k govoru nemškega državnega kancelerja, da so balkanski Slovani z zadovoljstvom sprejeli njegovo izjavo, da želi Nemčija z balkanskimi državami dobrih odnošajev, zlasti na gospodarskem polju. Balkanski narodi slede zgledu nemških držav, ki so se združile v enotno carstvo. Ako bo Nemčija to težnjo vpoštevala, je skoro gotovo, da si pridobi na Balkanu novih prijateljev in zaveznikov.

Peterburg, 5. decembra. Govori se, da je ruski poslanik v Belgradu podal svojo demisijo.

ITALIJA Z AVSTRIJO.

Rim, 5. decembra. »Tribuna« piše, da je Italija ves čas konflikta delovala v spravljivem zmislu. Vprašanje srbskega pristanišča se tiče tudi Italije. Čemu se Srbija ne zadovolji z že pripoznanimi koncesijami? Stališče Avstrije je zmerno in nesebično.

RUSIJA MIRI SRBIJO.

Frankfurt, 5. decembra. Tukajšnji listi poročajo, da ruski zunanji minister vpliva v Belgradu v zmernem smislu.

BULGARIJA IN RUMUNIJA.

Sofija, 5. decembra. Predsednik so-branja Danev, ki je odpotoval v Bukarešt, ima nalogo, da uredi vsa pereča vprašanja med Bolgarijo in Rumunijo. Oficialni krogi se o tem vprašanju izražajo optimistično in zagotavljajo, da vladajo med Bolgarijo in Rumunijo prijateljske razmere. Eventualna mobilizacija Rumunije ne bo naperjena proti Bolgariji.

FRANCIJA SE BO POSTAVILA NA STRAN RUSIJE?

Pariz, 5. decembra. Danes govori o položaju v francoski zborni i ministrski predsednik Poincaré. Trdi se, da bo naglašal, da bo Francija v slučaju potrebe izpolnila vse dolžnosti, ki izvirajo iz njene zveze z Rusijo in entente z Anglijo. Ako bi to bilo res, bi se položaj zopet nekoliko poslabšal.

RUSKE PRIPRAVE.

Bukarešt, 5. decembra. Mobilizacija ruskih čet v Bessarabiji se nadaljuje z največjo naglico. Vsak dan zapro po več ruskih špionov.

VZNEMIRJENJE V RUSKI POLJSKI.

Varšava, 5. decembra. Tudi na Ruskem Poljskem zastaja trgovina. Denarni zavodi so dajanje kredita zelo omejili.

BOMBARDIRANJE VALONE.

Rim, 5. decembra. Bombardiranje Valone od strani dveh grških ladij je imelo za posledico nekoliko škode na raznih poslopih. Med drugimi sta bila zadeta od šrapnelov tudi avstrijski in laški konzulat. Zasedenja otoka Sase-no se ne more smatrati za definitivno, ker je otok še zdaj pod turško suvereniteto in je iz geografsko-strategičnih razlogov izključeno, da bi se mogel odstopiti Grčiji.

Dunaj, 5. decembra. »N. Fr. Presse« poroča: Bombardiranje Valone mora vzdramiti evropsko javnost, ki je vedno simpatizirala z narodi, kateri stremijo po svoji emancipaciji in si hočejo zagotoviti svojo narodno eksistenco. (Kakšna ostudna hinavščina!)

ALBANSKO MINISTRSTVO.

Dunaj, 5. decembra. »Neue Freie Presse« poroča, da se je albanska vlada sestavila definitivno sledeče: Ismail Kemal bej, predsednik; monsignor Cacciori, katoliški duhovnik iz Drača, podpredsednik; ostali člani kabineta: mohamedanci Mufi bej iz Libohova, Mehmed paša iz Derhalle, Abdi bej iz Topčan in Midhat bej iz Fake-rija; kristjani: Luigi Goracucci, katolik iz Skadra in Peter Poa ter pravoslavca Lef Nosi in Pandel Tzali.

KANDIDATI ZA ALBANIJO.

Carigrad, 5. decembra. Razun že imenovanih kandidatov za albanski prestol označuje »Jeun Turc« za kandidate še vojvodo Connoughtskega, potem brata švedskega kralja in nekega nemškega princa rodovine Lippe. Veliko skrivnih kristjanov v Albaniji je zdaj prestopilo očito v krščanstvo, mnogi od teh pristopajo h katoličanstvu, da postavijo protiutež pravoslavju.

ALBANSKI IMAJO VELIK APETIT.

Carigrad, 5. decembra. »Ikdam« objavlja izjavo albanskih odličnikov, kateri trdijo, da ima Albanija obsegati tudi Prizren, Veles, Prilip, Bitolj in Lerin. Albanci se morajo združiti z Grki in Vlahi proti Slovanom. Na mednarodno konferenco hočejo tudi Albanci poslati svoje zastopnike.

AFERA PROCHASKA.

Belgrad, 5. decembra. (Oficijelno.) Konzula Edl in Prochaska sta se 4. t. m. v spremstvu srbskega min. tajnika Rakića podala iz Skoplja v Prizren.

RUSKI POLJAKI ZA BALKANSKE NARODE.

Peterburg, 5. decembra. Poljski poslanci ruske dume so zbrali 3000 rubljev za balkanske ranjence ter jih z navdušeno brzojavko poslali carici Eleonori.

× × ×

IZJEMNI VOJAŠKE PREDLOGE.

Dunaj, 5. decembra. Brambni odsek je sprejel postavlo o **podpiranju vdov, otrok in bližnjih sorodnikov vpo-klicanih rezervistov.** Postava pride že jutri v plenum. Predsednik dr. Sylvest-ster bi rad spravil tudi na dnevni red vprašanje rekrutnega kontingenta, in se tozadevno z načelniki strank pogaja. — Justični odsek se o predlogi glede vojaških služnosti posvetuje dalje. Češki radikalci so ponovno sklenili **postavlo z vsemi sredstvi preprečiti.** Položaj je zato skrajno neugoden. Nemško-nacionalni poslanec dr. Mühlwert je za postavlo. Predlagal pa je, naj bi veljala le za eno leto, da se more potem skleniti boljše.

POLJSKI SOCIALNI DEMOKRATJE ZA AVSTRIJO.

Dunaj, 5. decembra. V današnji seji justičnega odseka je izjavil gališki soc. dem. poslanec Lieberman, da gališki socialni demokrati spoznajo nevarnost, v kateri je država. Če Rusija Avstrijo napade, bodo socialni demokrati v Galiciji zvesto stali ob strani Avstrije. Skrbeli bodo na Poljskem za ljudsko vstajo, kakršne ni bilo že sto let.

VELIKANSKE PROCES ZOPER JUGO-SLOVANSKE DIJAKE.

Dunaj, 5. decembra. Pred deželnim sodiščem se vrši danes razprava proti 14 jugoslovanskim dijakom, večinoma srbske narodnosti iz Bosne in Dalmacije. Obdolženi so razžaljenja Velikanstva in kršitve javnega miru in reda po §§ 305. in 283. ob priliki znanih demonstracij 24. novembra. Obdolženci so: Bukvič, Šimić, Kosta Dosen, Karaman, Stojić, Karanović, Kredojević, Marinović, Jukić, Rebac, Plahy, Buljević, Ferić, Budimir. Koridorji so polni občinstva. 20 policistov je za priče. Razprava je tajna. Za tolmača fungira dr. Zankel. Ker neki obdolženec je celja, je navzoč tudi lingvistični strokovnjak dr. Stern. Obdolžnica trdi, da so dijaki klicali: Zivio Srbija! Doli Avstrija! in da so sramotili cesarja in prestolonaslednika ter se upirali stražam. Vsi obdolženci odločno taje te vzklike. Policiji se niso ustavljali. Večina ne razume nemščine. Čeh Plahy pravi, da je sploh le slučajno prišel med demonstrante. — V razpravi je filozof Bukvič dejal: Jaz sem nedolžen. Jaz teh klicev nisem napravil. Jaz sem Srb, a dober Avstrijec. Jaz sem pristaša trializma pod žezlom Habsburžanov. Jaz sem le sovražnik Mažarov, ki so pravi škodljivci Avstrije. Predsednik mu zabrani take politične izjave. Obtoženec se pritožuje, da se ga kot absolviranega filozofa, ki ima v kratkem napraviti doktorat, zapira skupno s tatovi in barabami. Predsednik: Proti temu ni nič storiti! Državni pravdnik: Obdolženec hoče delati zase »štimgo«! — Filozof Simić takisto taji vsako krivdo.

× × ×

MORATORIJ V SRBIJI.

Dunaj, 5. decembra. Nekateri listi v Belgradu poročajo, da se bo moratorij podaljšal do 17. marca 1913 po pravoslavnem koledarju.

PRINC JURIJ.

Belgrad, 5. decembra. Zdravstveno stanje princa Jurja se je izboljšalo.

PRAŽAN PRI LOZENGRADU PADEL.

Praga, 5. decembra. Pri Lozengradu je padel stotnik bolgarskega prostovoljnega zbora Taušek, doma iz Prage.

Mohorjani — vsi se spomnite „Slovenske Siraže“!

Manufakturna
trgovina — **I. Kostevc**
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

Priporoča svojo bogato zalogo najmodernejšega
blaga za zimsko sezono

ter vse v to stroko spada-
joče predmete po strogo
solidnih cenah.
Vzorke pošljem poštino prosto

Glasba.

Slovenska sv. ta maša na čast sv. Frančiška S rafinskega za meš. zbor zložil Franc Gerbič, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Part. 1 K 80 v., glasovi po 20 vin.

To lepo mašo je g. skladatelj, kakor naslov pove, poklonil sv. Frančišku Serafinskemu, katerega naše ljudstvo kot ustanovitelja in zavetnika III. reda posebno gorče časti.

Skladba obsega vse glavne dele sv. maše in ne potrebuje torej nobenih vlog.

G. Gerbič se vedno ozira pri svojih skladbah na pevske razmere, zlasti pa deželi. Zato komponira priprosto, melodijozno in lahko. Melodije njegovih skladb prihajajo iz srca in gredo k srcu. Njegove pesmi lahko vsak zbor proizvede z užitkom brez vsakih težav. Ljudstvu pa v veselje. Priporočamo to lepo in vendar prav lahko mašo našega velezaslužnega glasbenika vsem cerkvenim zborom, večjim in manjšim, mestnim in po deželi prav toplo. — Dobiva in naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

ZA BOŽIČNO DOBO PRIPOROČAMO CERKVENIM ZBOROM SLEDEČE SKLADBE:

Hribar p. Angelik: **Advetne in božične pesmi** za mešani, deloma moški zbor. Part. 2 K 40 vin., glas po 6 vin.

Grum Anton: **Pet božičnih pesmi** za mešani zbor, soli in orgle. Part. 60 v. Choudowski dr. Anton: **Božične pesmi** za mešani zbor. Part. 1 K 30 vin.

Sicherl Jos.: **Božične pesmi**, Riharjevi in drugi napevi za mešani in moški zbor. Part. 1 K 20 vin., glas po 30 v. Hladnik Ig.: **Četvero božičnih pesmi** za mešani zbor. Part. 80 vin.

Mihelčič Al.: **Božične pesmi** za mešani zbor. Part. 1 K 40 vin.

Kimovec Fr.: **Rihar renatus**; zbirka cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. 3 K, glasovi po 40 vin.

Leban Janko: **Zbirka cerkvenih pesmi** za mešani zbor. Part. 1 K 40 vin.

Hladnik Ig.: **Dva božična slavo-speva** za mešani zbor, soli in orgle. Part. 1 K.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke „Slovenske Straže!“ Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Bia-mazilo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono.** 2516

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160, Ogrsko.

Zitno kavo, najpopolnejši izdelek zadnjega časa, zajamčeno slovanski produkt, pošilja 5 kg v lepi platneni vrečki za K 4 — po povzetju na vsako avstro-ogrsko pošto. K vsaki pošiljki se priloži prav lepa in dragocena premija, kot pozlačen kozarec, lonček, poslikana šatulja, jedilno orodje i. dr. porabni predmeti in prav lepi okraski za vsako gospodinjstvo. Obrnite se zaupno na trdiko Jos. Vesely, Praga VII. 596 Češko. 3016

„BLAUGAS“

je dosedaj najlepša luč na svetu, gori navzdol kakor električna luč, ne zamrzne nikoli, ni potreba nikoli snažiti kakor pri acetilenkah (karbid). Aparat je vedno jako pripraven za cerkve, graščine, vile, hotele, gostilne, šole, trge in mesta, bolnice in sanatorije.

Priprave za zobozdravnike, laboratorije in avtogensko varjenje.

Generalno zastopstvo „Blaugas“

Celje, Zavodna ul. št. 49.

Proračuni in načrti franko. 3425

Pozor!

Pozor!

Stavbene parcele

so naprodaj v najlepšem kraju Ljubljane. Poizve se pri lastniku **Fran Martinec**, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Prule 8. Cena po dogovoru.

Usi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden živkovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljani po knjižico gosp. župnika Haasea o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopolnje po polnoma zastonj.

2155

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufaktorni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obreštuje hranilne vloge po **4 1/4 %**

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: „Katoliške Tiskarne“.

Odgovorni urednik: Miha Močkar.

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v štev. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vinotoka 1910, na strani 10 pod naslovom: **Narodnogospodarska revija „Časa“**. Dalje »NAŠ OTROK« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, štev. 2, koncem maja 1907. — Potem: »NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA« Glasilo za praktično higijeno na Dunaju decembra 1910. štev. 421, 22. letnik pišejo sledeče:

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »SLADIN« ali dr. pl. Trnkóczy-ja »SLADNI ČAJ« 1 zavojček z 1/2 kg samo 60 vin. Na tisoče otrok ga zavživa z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani **lekarna Trnkóczy**, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdika. — Preizkušeno lekarniško blago. — Drogljske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon štev. 190.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 415 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje.

3525

	meseca novembra 1912	od januarja 1912
Vložilo se je ponudb	17 2	22353
za zavarovano svoto	K 16 499.957 54	K 184.610.874 81
Izgotovljen h polic je bilo	1561	19476
za zavarovano svoto	„ 14 326 058 4	„ 163.191.351 83
Naznanjene škode znašajo	„ 851.150 60	„ 9.802.970 61

Tehnična pisarna.

Naprava vseh v stavbeno široko sp dajočih načrtov

Stavbeno podjetje Valentin Accetto,

zaprisež.
sodni iz-
vedenec.

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.

Obl. siveno koncesijonirana zasebna posredovalnica za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Sploh se sprejemajo vsa v to široko spadajoča naročila.

3425

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod tovarniško ceno.

3529

Priporoča se domača najnovejša
konfekcijska trgovina
Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta štev. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

